

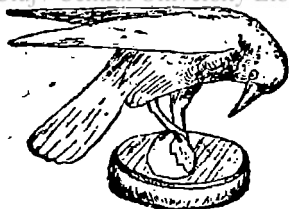
CUNOSTINTE FOLOSITOARE

Seria D.

ȘTIINȚA APLICATĂ

SUB DIRECTIVA REDACȚIONALĂ A D-LUI PROF. UNIVERBITAR
L. SIMIONESCU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

IMPĂIEREA PĂSĂRILOR

DE

N. C. PANESCU

MAESTRU ÎMPĂETOR

LA LICEUL TRAIAN DIN T.-SEVERIN

„CŪNOȘTINȚE FOLOSITOARE“

Seria A. „Știința pentru toți“.

- No. 1. Cum era omul primitiv de *I. Simionescu.*
- ” 2. Viața omului primitiv de *I. Simionescu.*
- ” 3. Gazurile naturale de *I. Simionescu.*
- ” 4. Albinelc de *T. A. Bădăru.*
- ” 5. Diabetul, ingrășarea, gălbănarea de *Dr. Căhănescu.*
- ” 6. Raze vizibile și invizibile de *C. V. Gheorghiu.*
- ” 7. Viața microbilor de *Dr. I. Gheorghiu.*
- ” 8. Furnicile de *T. A. Bădăru.*
- ” 9. Viața plantelor de *I. Simionescu.*
- ” 10—11. Pasteur de *C. Moțaș.*
- ” 12. Soarele și luna de *I. Simionescu.*
- ” 13. Telefonია fără fir de *Tr. Lalescu.*
- ” 14. Porumbelii mesageri de *V. Sadoveanu.*
- ” 15. Planeta Marte de *Ion Pașa.*
- ” 16. Dela Omer la Einstein de *General Sc. Panătescu.*
- ” 17. Cum vedem de *Dr. I. Glăvan.*
- ” 18. Razele X. de *Al. Cișman.*
- ” 19. Omul dela Cucuteni de *I. Simionescu.*
- ” 20. Protozoarele de *I. Lepși.*
- ” 21. Fulgerul și trăsnetul de *C. G. Brădețeanu.*
- ” 22. Nebuloasele gazoase de *M. E. Heroyanu.*
- ” 23. Bacteriile folositoare de *I. Popu-Câmpeanu.*
- ” 24. Scrisori cerești (eteorite) de *I. Simionescu.*
- ” 25. Din istoricul electricității de *Stel. C. Ionescu.*
- ” 26. Mercur și Venus de *C. Negoia.*
- ” 27. Reumatism și arteroscleroza de *Dr. M. Căhănescu.*
- ” 28. Oamenii de inițiativă de *Apostol D. Culea.*
- ” 29. Henri Ford de *Ing. N. Ganea.*
- ” 30. Cusca de *I. Mureșanu.*
- ” 31. Ciupercile de *I. Popu-Câmpeanu.*
- ” 32. Cifrele de *G. M. Lăzărescu.*
- ” 33. Animale de demult de *I. Simionescu.*
- ” 34. Lămurirea potopului de *I. Simionescu.*
- ” 35. Din viața oamenilor întreprinzători de *Apostol D. Culea.*
- ” 36. Societatea națunilor de *Artur Gorovei.*
- ” 37. Ficatul și boalele lor de *Dr. M. Căhănescu.*
- ” 38. Electrochimia și Electroliza de *N. N. Botez.*
- ” 39. Noțiuni de electricitate de *Ing. Casetti.*
- ” 40. M. Berthelot de *M. Zapan.*
- ” 41. Isoare actuale de energie de *E. Severin.*
- ” 42. Goethe ca naturalist de *Prof. I. Simionescu.*

Seria B. „Sfaturi pentru Gospodari“

- No. 1. Ingrijirea păsărilor de *Prof. C. Moțaș.*
- ” 2. Despre tovărășii de *Preot C. Dron.*
- ” 3. Despre scărlatină de *Dr. I. Gheorghiu.*
- ” 4. Livada din sâmburi de *G. Gheorghiu.*
- ” 5. In jurul casei de *M. Lupescu.*
- ” 6. Casa de *I. Simionescu.*
- ” 7. Corcovul și alte legume de *P. Roziade.*
- ” 8. Sifilisul de *Dr. E. Gheorghiu.*

Seria D.

No. 26.

**CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
ȘTIINȚA APLICATĂ**

ÎMPĂIEREA PĂSĂRILOR

DE

BCU Cluj / Central University Library Cluj
N. C. PANESCU

MAESTRU ÎMPĂETOR

la Liceul Traian din T-Severin

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I.
din CLUJ.
№ 3256 1030
EXEMPLAR LEGAL.

EDITURA „CARTEA ROMÂNEASCĂ”, BUCUREȘTI

222161

Cereți

Catalogul cărților

BCU Cluj / Centre de la University Library Cluj

„Cartea Românească”

BUCUREȘTI II
B-dul Academiei 3.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE ȘTIINȚA APLICATĂ

Unelte și materiale.

Pentru a începe împăierea unei pasări trebuie să avem cel puțin următoarele unelte și materiale:

Un cuțitaș bine ascuțit, un ac cojocăresc, (în dungi), un clește cu care să se poată tăia și sârmă, două (3) burghii de diferite mărimi, un castronaș de porțelan sau de sticlă (în orice caz să nu fie de metal), un ciocan, trei pensule, de diferite mărimi, rumegături de ferăstrău sau făină de porumb, talaj de rânda cât se poate de moale, sârmă de fier moale de diferite grosimi, ață, ochi artificiali de sticlă (se cumpără dela blănării) sau în lipsă bile de sticlă, ace cu gămălie, alice sau nasturi de ghețe, clei de tâmplărie, mușchi de copac, soluție arsenicală, pământ roșu (din cel ce se fabrică oalele sau cărămizile), o sticlută cu spirtlac alb, o cutie cu smalt negru și un suport.

Prepararea soluției și pomezii arsenicale.

Din noianul de rețete întrebuintate, recomand trei.

I. Intr'un vas smălțuit se toarnă 200 gr. apă și 50 gr. arsenic alb praf, apoi se fierbe la un

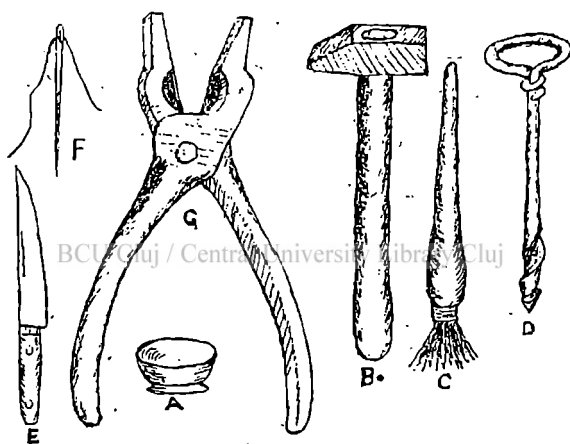

Fig. 1. A. Castronaș B. Ciocan C. pensulă D. Burghiu
E. Cuțitaș F. ac G. Clește.

foc domol pânăce se dizolvă arsenicul. După aceia se pătrează într'o sticlă bine închisă și etichetată pentrucă este foarte otrăvitor.

Pentru întrebuintare se toarnă puțin din acest preparat într'un castronaș de sticlă, sau de porțelan, apoi cu o pensulă mare cât cea de bărbierit muiată aci, se unge pielea.

II. În acelaș vas se pune un litru de apă distilată și 200 gr. arsenic. După ce s'a dizolvat arsenicul se adaugă 200 gr. piatră acră. După dizolvare se pune totul să se răcească puțin și se toarnă într'o sticlă în care se adaugă 100 gr. camfor dizolvat în alcool. Se închide bine sticla și se etichetează.

Pentru întrebuințare se scutură bine sticla, pentru că soluția se depune la fund și procedează la fel ca și cu celălalt.

III. Săpunul arsenical se compune din următoarele materiale:

Săpun alb (piscică)	500 gr.
Arsenic praf	500 „
Sare de tartru pulverizată	200 „
Praf de var	125 „
Camfor dizolvat în alcool	75 „

Se ia săpunul și se rade în mici bucățele și se toarnă într'un vas smălțuit în care este puțină apă. Așezăm vasul la un foc domol și mestecăm mereu cu o lopătică de lemn pentru ca să se topească săpunul. După ce s'a topit săpunul se ia vasul de la foc și se adaugă sarea de tartru, se amestecă bine, se pune vasul din nou la foc, se adaugă praful de var și arsenicul și apoi se amestecă până ce totul se transformă într'o pastă omogenă. Se ia vasul de pe foc și după ce s'a răcit se toarnă camforul și se amestecă bine cu

lopăţica. Când totul este gata se toarnă într'un borcan de sticlă şi se închide bine.

La întrebuinţare se ia puţină pastă din borcan, se pune în castronaş apoi se adaugă puţină apă şi se amestecă cu pensula până ce se face o spumă ca cea de bărbierit. Această spumă se întinde cu pensula pe pielea pasărilor.

Jupuirea.

Dacă vă place arta împăiatului şi voiţi s'o învăţaţi, nu citiţi cartea sub formă de lectură, ci lucraţi pe măsură ce citiţi, căci numai aşa puţinele crânduri vor avea efectul dorit.

Să ne închipuim că prima pasăre ce voim s'o împăiem este o cioară neagră şi că nu a murit încă.

Aşezaţi pasărea cu spatele pe masă şi apăsaţi pe coşul pieptului din ce în ce mai tare. Nu ridicaţi mâna până ce pasărea, nu lasă aripile, capul şi picioarele moi; acesta e semnul că a murit.

Dacă este pe undeva murdară de sânge luaţi rumegătură de ferăstrău, puneţi peste penele murdare un strat foarte gros şi apucând de vârful lor le săltaţi în sus dându-le repede drumul.

Puneţi din nou rumegătură cât se poate de uscată şi săltaţi penele până ce s'au uscat şi

curățit bine. În cioc puneți rumeșătură multă spre a nu lăsa să iasă afară picături de sânge, care ar murdări din nou penele.

Așezați deci pasărea cu capul spre D-v. și cu pieptul în sus. Dați într'o parte și în alta penele de pe piept și pânțele până la rădăcina cozii. A rămas o cărare lipsită de fulgi și de pene.

Puneți mâna pe pieptul pasării și veți vedea că se simte sub piele un os tare. Luați cuțitașul și faceți o tăetură cu vârful lui, de la jumătatea osului simțit, spre coadă. În această regiune dacă pătrunde cuțitașul mai adânc în-tâlnește mușchi și înjuriscați să aspargeți camera maștelor de unde ar ieși murdărie și miros urât. Imediat ce ați făcut tăetura puneți rumeșătură de ferăstrău, spre a nu se murdări penele de grăsimea sau sângele ce ar ieși de acolo.

Țineți cu degetele dela mâna stângă pielea iar cu cele dela mâna dreaptă apăsați pe carne. Pe măsură ce se desprinde pielea de pe pânțele o tăiați cu cuțitul până ajungeți la anus. Acum începeți să desprindeți pielea într'o parte și și într'alta a corpului până ce ajungeți la încheetura picioarelor cu corpul. Apucați cu o mână ghiara unuia din picioare iar cu cealaltă marginea pielii și apăsați în sus de picior.

Pielea de pe picior se jupoaie foarte ușor dând la iveală încheetura a doua.

Acum tăiați cu cuțitașul încheetura oaselor. Desprindeți mereu pielea de pe picior până puteți băga degetul pe sub carnea rămasă sub încheetura tăiată și desprindeți complet piciorul pasării. Nu trageți niciodată de piele căci se poate întâmpla să se rupă și apăsați mereu spre carne și în jos.

Băgați vârful cuțitașului pe sub vârful capului la mușchii ce acopăr osul piciorului; jupuiți și tăiați jurîmprejurul osului dela picior apoi trageți-le în sus cu mâna, căci se desprind foarte ușor de pe os. Apucați osul rămas fără carne și băgați-l la loc în piele spre a nu vă încurcă operația. Procedați cu piciorul celălalt la fel. Acum vine rândul cozii. Prindeți cu mâna stângă coada pasării astfel ca degetul mare și arătător să fie de o parte și de alta a anusului. Faceți cu briceagul două tăieturi, una de o parte și alta de cealaltă parte a anusului. Tăieturile să fie în formă de unghiu cu vârful spre coadă. După aceea desprindeți coada de corp printr'o tăietură făcută dincolo de anus. Apăsați mereu pielea în spre corp și în jos, mai întâiu pe spate, apoi pe piept până ajungeți cu jupuitul în dreptul aripilor. Desprindeți mereu pielea până ce se vede un gol între gât și aripi. Tăiați aripile dela încheetura lor cu corpul și puneți mereu rumegătură ca să nu se umple pielea de sânge sau să nu alunece îngreunând operația.

Fără să mai țineți seama de carnea rămasă la aripi începeți jupuirea gâtului, care se desprinde ușor până la cap. Reazămă ciocul pasării în masă, presară peste piele rumegătură și printr'o apăsare asupra pieii se jupoie și capul. Observați că de o parte și de alta a capului pielea a rămas lipită de țastă. Aci sunt urechile pasării.

Băgați vârful cuțitașului, cu tăișul spre corpul pasării, pe sub piele și tăiați-o cât mai aproape de os. Acelaș lucru faceți și cu cealaltă ureche. Jupuiind mai departe vedem că din nou pielea pare prinsă deoparte și de alta a capului. Se văd două pete negricioase cu o margine tare. Aci sunt ochii. Apucați din nou cuțitașul cu tăișul spre corp și băgați vârful în marginea orbitei, făcând o tăetură în formă de semicerc, apoi apăsați cu vârful de jos în sus. Ochiul iese în afară. Prindeți-l între lama cuțitului și degetul cel mare dela mâna dreaptă. Trageți-l afară căci se desprinde mai bine decât tăindu-l. La fel faceți și cu celălalt. După ce ați scos ochii, mai jupuiți puțin pielea, apoi împărțiți din ochi craniul dela piele până la baza lui în patru părți tăind-o pe a patra împreună cu carnea de sub ea. Partea a patra rămâne la corpul pasării pe care îl puteți arunca. Cu vârful cuțitașului scoateți creerul tăind în acelaș timp limba și carnea ce este deasupra și împrejurul rădăcinei

ei. Abia acum întoarceți-vă la aripi spre a le curăți și pe ele de carne. Apucați de osul uneia din aripi și începeți să jupuiți pielea apăsând mereu în spre carne și în jos. Vedeți că dela prima încheetură în jos, pe o parte se jupoaie ușor pielea, iar pe alta rămâne strâns lipită de os. Aci sunt rădăcinile penelor mari dela aripă, care au fiecare legătură cu osul. Apucați prima parte a aripei jupuite cu mâna dreaptă, iar pe cea stângă potriviți-o în așa fel ca să puteți apăsă cu muchiă dela degetul mare, cât se poate de tare în spre os și în jos. Vârful penelor se desprinde iar pielea se jupoaie ușor până la a doua încheetură. Puteți apăsă și cu (dunga) partea neascuțită a cuțitașului dacă vă doare degetul. Desprindeți mușchii de pe oasele aripilor tăindu-le capetele de lângă încheeturi, înfocmai ca la picioare.

La fel procedați și cu aripa cealaltă.

Otrăvirea și întoarcerea pielei.

Curățiți masa de rumegătură și scuturați puțin pielea de praf. Apucați de oasele picioarelor și aripilor și trăgându-le afară ca apoi să le ungeți cu soluție. Scuturați bine sticla cu soluție și turnați puțin în castronaș.

Luati pensula cu băgare de seamă ungeți mai întâiu locul de unde ați scos ochii și creerii, apoi

toată partea pielei ce fusese prinsă de carne, oasele aripilor și picioarelor, păzindu-vă de a murdări penele.

Luați puțin pământ roșu și amestecați-l cu soluție făcând din el o pastă tare ca aceia făcută din miez de pâine caldă și frământați-l între degete. Faceți din acest pământ două bile de mărimea ochilor. Deasemenea nu uitați să băgați în locul creierului pământ complectând totdeodată și a patra parte din craniu pe care l'ați tăiat. În tot timpul operației căutați să păziți cât puteți să nu se murdărească penele. Intindeți pasărea cu pielea ce fusese pe spinare în sus.

Apucați cu degetul mare dela mâna dreaptă craniul din locul unde ați pus bilele de pământ la ochi, iar cu mâna stângă trageți, fără să ridicați pasărea, întâiu de o ghiară, până ce intră osul piciorului la loc, apoi faceți la fel cu cealaltă. În urmă apucați pe rând de vârful aripilor și trageți până intră oasele în piele. Ridicați pielea pasărei în sus cu mâna dreaptă ținând-o tot de craniu. Băgați degetele mâinei stângi, pe locul pe unde am scos carnea în spre cioc. Apăsați craniul puțin spre mâna stângă apoi apucați de coadă cu mâna dreaptă, apropiind marginile pielei una de alta peste capul pasării care deocamdată rămâne acolo. Căutați să nu intre pene între piele. Incepeți să presărați

capul de jos în sus pânăce apare pe locul gâtului mai întâi ciocul, apoi restul capului.

Potriviiți cât se poate de bine pielea forțând capul prin presare, să intre cât se poate de bine la locul lui. Aranjați cu vârful unui ac pleoapele ochilor și ținând de cioc trageți din nou de vârful aripilor și ghiarele picioarelor.

Acum aveți pielea pasării conservată și o puteți păstra oricât fără să se strice, căci dacă se usucă o puteți băga în nisip umed și după o zi două se moaie iar.

Dar niciodată nu este bine să lăsați lucrul de azi pe mâine.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Umplerea pielei.

În locul cărnei ce ați scos din pielea pasării trebuie să băgați mai întâiu, talaj de rândea cât mai moale. La nevoie puteți întrebuința și pae uscate fărâmițite între palme sau mușchi de copac uscat bine la soare.

Pentru aceasta așezați pielea pasării cu coada spre D-v., iar cu partea pântecului în sus. Aripile și picioarele să fie frumos așezate într'o parte și în alta a corpului. Desfaceți locul unde ați făcut tăietura și începeți să băgați spre gâtul pasării câte puțin talaj, împingându-l cu un bețișor până la baza craniului. Faceți mereu așa până ce umpleți gâtul și corpul pasării. Aveți

grija să nu băgați prea mult talaj la gât căci se prea întinde pielea și nu se așează penele bine.

Lucrarea scheletului de sârmă.

Corpul pasărilor este ținut în picioare de scheletul osos, pe care, în mare parte, l'ați scos cu carnea din interiorul pasării.

În locul lui vom băga altul de sârmă care se lucrează în felul următor:

Luați o bucată de sârmă care vi se pare că poate ține pasărea în sus și măsurați cu ea dela vârful ciocului până la vârful ghiarelor. Puneți pasărea spre vârful sârmei iar cu mâna țineți sârma dela locul unde ajunsese talpa piciorului. Dacă sârma ține pielea dar stă puțin curbată, este bună pentru susținerea pasării și deci ne oprim la calitatea aceasta de sârmă.

Puneți din nou vârful sârmei la baza ciocului, întindeți picioarele pasării și măsurați cu sârma distanța dela baza ciocului până la vârful ghiarelor. Gândiți-vă că sârma aceasta va trece prin corpul pasării și prin picior ieșind prin talpa piciorului apoi va intra în suportul pe care veți așeza pasărea. Deci trebuie s'o lăsați mai lungă decât piciorul, cam de două, trei ori grosimea suportului. Indoiți sârma în acest loc apropiind-o de capătul sârmei care fu

la baza ciocului și o răzezați în dreptul acesta cu cleștele. Se formează o sârmă în formă de „U” cu brațele egale și lungi (fig. 2 P.).

Apucați de capetele sârmei și trageți de ele în așa fel ca să formeze în partea îndoiturei un ochiu cât se poate de mic (fig. 2 O.).

Prindeți acest ochiu în cleștele pe care îl țineți în mâna dreaptă. Puneți degetul mâinei deasupra sârmei iar cel arătător dedesubt și strângeți bine sârma între degete. Suciți cu cleștele ochiul începând să împlețiți sârma cât puteți mai strâns și mai regulat. Din timp în timp opriți-vă și puneți ochiul la baza ciocului, măsurând mereu distanța sârmei/sucitei până treceți puțin mai jos de încheetura aripilor. Aveți acum o sârmă cu trei capete (fig. 2 R). Cel sucit va intra în craniu, iar celelalte două în picioare. Alegeți acum o sârmă puțin mai subțire decât sârma ce ați întrebuințat la picioare și cap. Puneți vârful sârmei iar la baza ciocului și măsurați până la vârful penelor dela aripă. Îndoțiți-o și apropiind-o de vârful care fu la baza ciocului, tăiați-o. Făcurăți iarăși un „U” cu brațele egale. Aceasta e sârma aripilor (fig. 2 A).

Luați în mâna stângă sârma picioarelor iar în dreapta pe a aripilor. Băgați sârma aripilor între sârma picioarelor potrivit îndoitura în locul unde începe sârma a fi sucită (fig. E).

Apucați unul din capetele sârmei aripilor și

împlețiți-o cât se poate de strâns exact pe șanțul sârmei gâtului. Puneți vârful sârmei capului la baza ciocului și observați să nu treceți cu împletitul sârmei aripilor de încheetura lor.

Ajuns aci învârțiți sârma de două ori în formă de cerc împrejurul sârmei capului.

Căutați s'o împlețiți cât se poate de strâns.

Apucați celălalt cap al sârmei aripilor, îm-

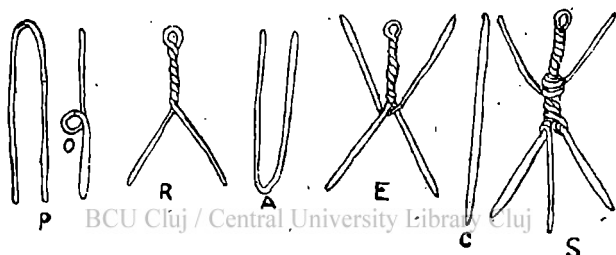

Fig. 2. P. sârma picioarelor. O. ochiu R. sârma cu trei capete. A. sârma aripilor. E. așezarea sârmei aripilor C. sârma cozii. S. scheletul gata de introdus în pielea păsării.

pletiti-l de două ori pe loc împrejurul sârmei unuia din picioare, apoi suciți-o pe șanț în sus până în dreptul celeilalte sârme dela aripă, unde din nou învârtești de două ori pe loc și acest capăt. Mai avem nevoie de o sârma pentru susținerea cozii. Cu o sârma tot așa subțire ca cea dela aripi măsurăm dela vârful ciocului până la vârful cozii și o rețezăm (fig. 2 C). Cu un capăt vârâți pe un ochiu care a rămas când ați împletit sârma aripei pe sârma unuia din pi-

cioare, — de două ori distanța dintre despărțitura sârmei picioarelor până la îndoitura sârmei aripilor. Suciți pe șanț până în dreptul sârmei aripilor, unde înfășurați tot restul capului de sârmă.

Partea cea lungă împlețiți-o de două ori pe sârma celuilalt picior (fig. 2 S).

Cu această operație ați terminat scheletul de sârmă pe care trebuie să-l băgați în pielea pasării peste talaj.

Băgarea scheletului.

Căutați de îndreptați cât puteți mai bine sârmele picioarelor și aripilor. Totul fiind pregătit apucați sârma unei aripi și căutați de o introduceți în pasăre prin deschizătura prin care ați băgat talaj. Impingeți capul sârmei încet pe lângă piele și talaj până ce ajungeți la osul aripei. Aci începeți să băgați sârma pe lângă piele și os pe partea aripei care se acoperă când aripa este închisă, deci pe dosul aripei.

Întâiu sârma merge repede până la primul os al aripei. De aci înainte, fiind introdusă cu mâna dreaptă iar cu cea stângă pipăind mereu capătul sârmei pe care îl silim să meargă numai pe lângă piele și os, intră tot așa de ușor până la a treia îndoitură a aripei. Acum cu mâna dreaptă țineți sârma pe loc, iar cu cea stângă

suciți într'o parte și în alta aripa care frecându-se în capul sârmei o va lăsa să intre aproape până în vârful aripei la rădăcina mulțimei de pene mari dela aripă. Scoateți sârma afară prin vârful aripei și îndoțiți-i puțin vârful ca să nu mai iasă afară când veți băga pe cealaltă în aripa ce a rămas. Luați sârma aripii, îndoțiți-o puțin și băgați-o pe lângă piele și os ca și cea dintâiu până o scoateți tot în vârful aripii.

Impingeți mereu sârmele în aripi ținând mijlocul scheletului cu mâna dreaptă iar cu cea stângă apăsați mereu de aripi.

Pe măsură ce intră sârma în aripi căutați de băgați și sârma capului pe lângă pielea gâtului și talaj, pânăce intră scheletul în gură. Acum apăsați de aripi în jos spre sârmele picioarelor. Umpleți subț sârmă în spre spinarea pasării cu talaj apoi luați sârma cozii și o introduceți printre penele dela coadă (târțiță).

Îndoțiți-o chiar dela baza cozii spre dreapta.

Impărțiți din ochi sârma în trei părți egale apoi îndoțiți apropiind sârmele prin presarea îndoiturei dela prima bucată a sârmei de lângă coadă; s'a format un „T“ al cărui picior intră în coadă. Puneți mâna pe pieptul pasării la mijlocul scheletului și îndoțiți sârma piciorului spre cap.

Îndoțiți-o acum dela jumătate spre picior și

vârâți-i capul pe partea dinapoi a piciorului pe lângă piele și os. Cu mâna dreaptă țineți sârma piciorului iar cu stânga ghiara. Sârma merge ușor până 'a locul unde este jupuit piciorul, iar de aci înainte trebuie să suciți mereu cu mâna stângă piciorul pasării în capul sârmei, care intră mereu pe lângă piele și os până iese în podul ghiarei. Pe măsură ce intră sârma îndreptați îndoiturile făcute. Dacă se întâmplă ca să plesnească pielea piciorului nu vă descurajați căci veți lipi cu chit crăpăturile și când veți vâpsi piciorul nu se va mai cunoaște. După ce introduceți și celălalt picior, băgați talaj deasupra scheletului și în locul pieptului și pântecelui.

Țineți minte că ați scos dela picioare carne deci băgați și acolo puțin talaj. Luați acul și un fir de ață, împungeți cu el în pielea din spre partea unde nu sunt pene. Când nodul aței ajunge la piele, împungeți în partea cealaltă tot din spre piele în spre pene și așa mai departe până ajungeți din regiunea pieptului până la coadă. Tot timpul cusutului aveți grijă să nu intre pene în interiorul pielei.

Infigeți acul prin carnea ce a rămas la coadă și scoateți-l în spre spatele pasărei apoi tăiați ața.

Poziția, fixarea și bandajarea. 81

Cu cuțitașul curățați petele de sânge închegate de pe pene. Scuturați pasărea bine apoi curățiți masa spre a începe să-i dați poziția. S'o faceți de exemplu mâncând o tărtăcuță ca în fig. 3. Apucați de penele pasării de pe pânțele, săltați-le puțin în sus apoi lăsați-le să scape repede dintre degete.

Operația aceasta cred că ați văzut-o adeseori când atât pasările domestice cât și cele sălbatice se ciugulesc. Ele nu fac altceva decât să smulgă penele prea murdare să le mai curețe pe cele ce se pot curăți. Apăsați aripile pasării în spre spinare apoi cu o mână țineți gâtul pasării iar cu cealaltă faceți îndoiturile picioarelor după cum vă arată încheeturile oaselor și presați-le pe lângă corp. Capetele sârmelor ce ies din vârful aripilor, îndoțiți-le peste penele dela aripi în spre coadă pentru a se așeza.

Luați suportul și faceți două găuri în el, cu burghiu, la distanță potrivită ca să nu pară picioarele pasării nici prea depărtate, dar nici prea apropiate unul de altul. Dacă aveți o tărtăcuță (totâlcă) faceți în ea o spărtură spre a se vedeă sămânțele în ea. Ingăuriți-o cu burghiul în două locuri și băgați sârma unuia din picioare prin ea. După ce ați scos sârma prin tărtăcuță, băgați-o prin una din găurile făcute

în suport și îndoiiți capătul în partea cealaltă.

Sârma celuilalt picior o introduceți prin a doua gaură a suportului. Intoarceți suportul cu partea pe unde a ieșit sârmele.

Tăiați sârmele lăsându-le ieșite afară din suport numai de trei cm. Faceți cu cleștele la fiecare cap al sârmei câte un cioc de un cm. cu vârful întors spre suport. Cu ajutorul unui burghiu subțire începeți o mică gaură lângă cio-

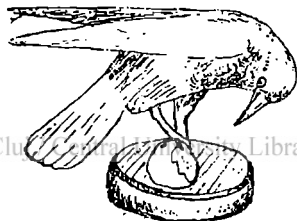

Fig. 3. O cioară neagră mâncând sămânțe dintr'o fărtăcuță (totalcă).

cul sârmei, vârful acestuia îl introduceți înăuntru și dați cu ciocanul câteva lovituri în sârmă. Ea va pătrunde în suport.

Intoarceți suportul cu pasărea și începeți a aranja penele, aripile, picioarele și gâtul după cum arată fig. 3. Aveți grijă ca la sfârșitul operației să căutați să fie sârma capului bine fixată în pământul din craniu. Dacă vă pare că este prea lungă sârma gâtului, scoateți-o prin gaură și îndoiiți-o sau retezați din ea atât cât se simte nevoie.

Când se pare prea scurtă apucați-o cu cleștele prin gură, dați aripile înapoi și sârma va veni la locul voit. Acum băgați sub pleoapele pasării în locul ochilor, două alice cam cât a fost ochiul de mare. Așezați bine pleoapele peste ele.

Oricât vă vor părea de bine așezate penele pasării, trebuie s'o bandajați căci penele în timpul uscării se ridică puțin în sus, dând pasării un aspect urât. Pentru aceasta luați o hârtie dreptunghiulară puțin mai îngustă ca grosimea ciorii și bandajați pasărea, căutând ca mijlocul dreptunghiului să fie pe pantece iar capetele să se întâlnească pe spinare unde le prindeți înfingând prin ele un ac. O lăsați bandajată câteva zile.

Când s'au uscat bine desfăceți bandajul, tăiați sârmele dela aripi și coadă, apoi dați peste alicile ce servesc de ochi pasării cu puțin smalt negru. De asemenea văpsiți picioarele și ciocul cu spirtlac alb. Aveți grije să nu murdăriți penele pasării.

Particularități.

În felul arătat până aici se împăiază aproape toate pasările începând cu neastâmpărata pitulică până la vultur, împăratul văzduhului.

La unele pasări oricât ați încercă să scoateți capul, când ați terminat de jupuit gâtul, vă este imposibil.

Acest lucru se întâmplă la toate pasările cu

capul mai voluminos decât gâtul, cum ar fi rața, cocorul.

Vă opriți cu jupuirea gâtului acolo unde nu se mai poate, tăiați gâtul, jupuiți aripile apoi muiați pielea cu soluție și o întoarceți. Abia acum începeți jupuirea capului. Faceți o tăetura în lungul gâtului, dela baza craniului până la tăetura gâtului și după ce presărați bine cu rumegătură de ferăstrău, jupuiți restul gâtului, scoateți creerii, limba și ochii, ungeți bine cu soluție arsenicală, băgați pământ în locul ochilor și creerilor, cusați tăetura în așa fel să nu murdăriți sau să prindeți înăuntru penele, apoi lucrați la fel ca la celelalte pasări.

Unele specii cum este cufundarul, minunatul înotător cu picioarele la coadă, care în apă prinde peștele din fugă, iar pe uscat îl întrec și râmele, se jupoaie de preferință făcându-i-se tăetura pe spate nu pe pânțece, pentrucă fiind mai totdeauna gras, penele mătăsoase-argintii de pe pânțece s'ar murdări.

Pui mici de pasări cum sunt cei de prepeliță ce abia es din găoacea oului și încep să alerge după gonghițe, așa de repede, încât trebuie să dați o fugă bună după ei de voiți să desmerdați nițel bucățica de carne vie acoperită cu puf moale și cald, se jupoaie tot ca ciorile. Aveți grije când ajungeți la lucrarea scheletului de sârmă să vă mulțumiți numai cu sârma capului

și a picioarelor căci coada și aripile puișorului sunt încă prea mici.

Bobocului de găscă, rață etc. nu-i trece capul prin pielea gâtului. Când ajungeți cu jupuirea aproape de baza craniului, faceți în el mica tăetură cu vârful cuțitașului și presați puțin capul. Creerul va ieși, craniul își va micșora volumul și va trece prin pielea gâtului. După ce ungeți cu soluție băgați pământ numai în locul ochilor apoi întoarceți pielea și băgați întâiu pământ în craniu apoi procedați la împăierea bobocului.

Cocostârcul are gâtul lung și pielea foarte elastică, așa că trebuie să aveți grije că după termenarea scheletului să luați o sârmă subțire, de trei ori lungimea gâtului, și o lîndoiți în formă de „U“ îi băgați un capăt prin ochiul dela sârma capului, apoi înfășurați sârma gâtului cu hârtie până ce ajunge la grosimea gâtului de cocostârc. Peste hârtie înfășurați sârma subțire, cu un cap dela dreapta spre stînga, iar cu celălalt invers.

Suporturi și ornamente.

După ce ați împăiat pasărea trebuie s'o așezați pe suport. Ele sunt de multe feluri. Se întrebuintează mult cele de scîndură de brad în formă patrată sau dreptunghiulară, vâpsită pe margini cu emailac negru (fig. 4 A).

Dar o amintire cine știe dela ce vânătoare, excursie sau întâmplare, merită să fie așezată pe un suport strunjit și lustruit pe margini (fig. 4 B). Apoi diferența de preț nu este așa însemnată.

Înainte de a așeza pe suport o pasăre scurmătoare cum ar fi prepelița, trebuie să ungeți suportul pe partea unde veți așeza pasărea, cu clei de tâmplărie, apoi puneți deasupra nisip și presați puțin. După câteva ore scuturați suportul. O parte din nisip rămâne lipită pe suport și aveți impresia că partea din mijloc a suportului este de pământ. Acum faceți găurile pentru fixare și așezați pasărea.

Dacă voiți să adăogați și câteva plante care să pară că cresc din pământ, luați mănunchiuri mici de iarbă uscată la umbră și apoi văpsită.

Tăiați mănunchiurile dela partea cozilor, puneți câte un cuiu sau două cu vârfurile în spre partea cozilor și legați strâns peste cuiie mănunchiurile, cu sârmă sau sfoară subțire. După aceea bateți cuele cu mănunchiurile în suport, la locul dorit. Ungeți împrejurul cozilor până la capetele cuelor cu clei de tâmplărie, puneți peste clei mușchiu de copac și totul este gata (fig. 4 C).

Cucul trebuie așezat pe o cracă. Pentru aceasta luați o bucată de lemn și fixați-o pe suport cu două cuiie (fig. 4 D).

Faceți în cracă două găuri la distanță potrivită pentru picioarele cucului și-l așezați pe cracă, fixând sârmele în lemn. Ungeți suportul cu clei, puneți împrejurul lemnului lângă suport, mușchiu și turnați nisip.

În locul unde au ieșit sârmele ungeți cu puțin clei și lipiți deasupra mușchiu.

Un vultur pleșuv se așează totdeauna pe o

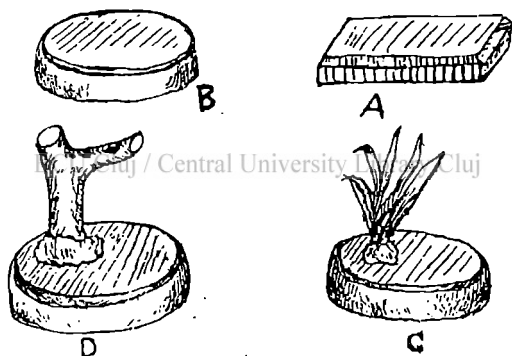

Fig. 4. A. suport dreptunghiular. B suport de tei strungit și lăcuit. C suport cu plante. D suport cu cracă.

stâncă. Pentru a o lucra luați un suport proporțional cu mărimea vulturului.

Faceți din scânduri o lădiță cu laturile neegale, o fixați cu cuie în mijlocul suportului și o îmbrăcați cu pânză de sac pe care o fixați cu cuie cu capul lat. Aveți grijă să lăsați o parte din pânză nefixată pentruca să aveți pe unde prinde în suport sârmele dela picioarele vulturului. Un-

geți pânza cu clei și puneți nisip până ce pânza se acopere complect și pare o bucată de pământ. După o zi pulverizați cu ajutorul unui pulverizator „Flit“, baiț de culoarea nucului, strovind-o din loc în loc cu anilină verde și cu var. Peste două zile pensulați-o cu brenolină iar după ce se usucă bine fixați pasărea, astupați bucata de pânză rămasă și procedați la fel cu restul pietrei.

Pe unde se văd îndoiturile pânzei dați cu clei și puneți mușchi de piatră.

Dacă aveți de împăiat o rață sălbatică în marginea unui lac, faceți pe suport din scânduri o lădiță cu gura în sus, îmbrăcați-i marginile și fundul cu pânză de saci dați cu clei pe deasupra și puneți nisip, apoi vopsiți cu brenolină numai în interiorul cutiei spre a părea udă. Puneți în cutie mușchi de baltă, melci, scoici, pești etc. Luați o coală de celuloid, tăiați-o după suprafața lacului și prindeți-o la una din marginile cutiei cu cuie.

Tăiați cu un cuțit din loc în loc coala de celuloid în formă ovală sau rotundă, apoi faceți mănunchiuri de trestie și papură băgându-le prin găurile făcute în celuloid apoi le fixați cu cuie în fundul lăzii. Pe măsură ce fixați plantele ce ies deasupra celuloidului, întindeți coala și bateți-o pe marginea lacului cu cuie cu capul lat. Dați cu clei pe marginea celuloidului și în locul

unde iese trèstia, apoi lipiți mușchi de baltă, spre a nu se vedea marginile coalei de celuloid.

Pe marginea lacului așa format fixați rața care se va reflecta pe suprafața celuloidului ca în apă.

Cleiu de lipit.

Pentru lipit întrebuițăm clei de tâmplărie.

Cleiu de tâmplărie se cumpără în plăci uscate dela magazinele de fierărie. Pentru a'l întrebuițã luãm în lipsă de cazan special un oarecare vas care poate fi încălzit la foc, îl umplem trei sferturi cu bucăți de clei, apoi turnãm peste el apă curată.

După opt sau douăsprezece ore, cleiu a absorbit apa și s'a muiat. Il ținem la un foc domol până ce se topește, apoi mestecãm mereu în el până face puțină spumă. Atunci el este bun de întrebuițat.

Dacă s'a răcit îl încălzim din nou iar dacă e prea gros îl subțiem cu apă caldă.

CUPRINSUL

	<u>Pa g</u>
Unelte și materiale	3
Preparațiunea soluției și pomezii arseniciale	4
Jupuirea	6
Otrăvirea și întoarcerea pielii	10
Umplerea pielii	12
Lucrarea scheletului de sârmă	13
Băgarea scheletului	16
Poziția, fixarea și bandajarea	19
Particularități	21
Suporturi și ornamente	23
Cleiu de lipit	27

Toate cărțile

din

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

însemnate pe copertă, se pot căpăta,
trimetând prețul lor prin **mandat
postal**, pe adresa

„Cartea Românească“

București

Bulev. Academiei, 3,

Pe dosul mandatului se însamnă numele cărților dorite, dându-se și adresa exactă unde să se trimeată.

A apărut :

CALENDARUL GOSPODARILOR

PE

1931

întocmit de

I. SIMIONESCU

Profesor la Universitatea din București

Apare de 11 ani. A ajuns cartea nelipsită pentru cărturarii satului. În el se cuprinde istorioare, cântece, snoave, gâcitori, îndemnuri de tot soiul.

Un frumos portret al M. S. Regelui Carol al II-lea, dat gratuit, poate folosi drept podoabă casei.

Calendarul se găsește la orice librărie ; se poate căpăta și de drept, trimetând prețul de 30 Lei, prin mandat postal pe adresa

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“
B-dul Academiei 3, București,

HRANA SUFLETEASCĂ
cuprinde
VIAȚA SFINȚILOR

de
M. SADOVEANU și D. D. PĂTRĂȘCANU

Volum pe cât de ieftin (35 lei), pe atât de frumos tipărit, cu numeroase icoane în el.

E cartea de căpetenie, pe care înaintașii noștri o ceteau din scoarță'n scoarță.

Din:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

OAMENI ALEȘI

VOL. II

ROMÂNII

DE

I. SIMIONESCU

Profesor universitar

Se poate prinde viața sbuciumată a celor care ne-au păstrat limba, credința și țara.

Lei 90.—

Se pot căpăta și de dreptul trimițând prețul prin *mandat postal* pe adresa „CARTEA ROMÂNEASCĂ”, B-dul Academiei 3, București.

RĂSPÂNDIȚI

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Pe un preț de nimic oricine poate să-și adune o bibliotecă, în care găsește tot ce-i trebuie pentru viața de toate zilele, dela păstrarea sănătății, îngrijirea vitelor și a ogoarelor, până la cunoașterea țării.

Nici în străinătate nu se găsește o Bibliotecă la fel, care să cuprindă atât de multe și felurite **Cunoștințe folositoare** în cărțuții ieftine și ușoare de cetit.

Comenzile se pot face și direct la „*CARTEA ROMÂNEASCĂ*” B-dul Academiei 3, București II.

- No. 9. Temeiul îmbunătățirii vitelor de *G. D. Chițou*
 „ 10. *Votul obștesc* de *A. Gorovei*.
 „ 11. *Creșterea porcilor* de *C. Oescu*.
 „ 12. *Viermii de mătasă* de *I. A. Bădărău*.
 „ 13. *Oftica sau tuberculoza* de *Dr. E. Gheorghiu*.
 „ 14. *Pelagra* de prof. *V. Babeș*
 „ 15. *Alegerea semințelor* de *C. Lăcrișianu*
 „ 16. *Creșterea păsărilor* de prof. *C. Moțaș*.
 „ 17. *Rătăcirii bolșeviste* de *Maior I. Mihai*.
 „ 18. *O stupină dintr'un roi* de *N. Nicolaescu*.
 „ 19. *Cum se întemeiază o vie* de *D. M. Cădere*.
 „ 20. *Răsadnița și plantele din răsad* de *V. Sadoveanu*.
 „ 21. *Lehuzia* de *Dr. E. Gheorghiu*.
 „ 22. *Meșteșugul vopsitului cu burueni* de *Art. Gorovei*.
 „ 23. *Cum orbim* de *I. Glăvan*.
 „ 24. *Păstrarea carnei de porc* de *G. Gheorghiu*
 „ 25. *Calul* de prof. *E. Udrischi*.
 „ 26. *Doctorul în casă* de *Dr. O. Apostol*.
 „ 27. *Cum trebuie să ne hrănim* de *E. Severin*.
 „ 28. *Lămurirea legii dărilor* de *Iuliu Pascu*.
 „ 29. *Beția* de *Dr. Emil Gheorghiu*.
 „ 30. *Lămurirea Constituției* de *Artur Gorovei*.
 „ 31. *Boale parazitare la animale, care trec la om* de *C. Moțaș*.
 „ 32. *Folosințe nesocotite în gospodărie* de *I. Simionescu*.
 „ 33. *Mama și copilul*, de *Dr. M. Manicatide*.
 „ 34. *Indrumări spre sănătate*, de *Dr. I. Bordea*.
 „ 35. *Drept hrană*, de *Dr. I. Bordea*.
 „ 36. *Omul și societatea* de *Al. Giuglea*.
 „ 37. *Bucătăria sătenței* de *Maria Col. Dobrescu*.
 „ 38. *Sfecla de Zahăr* de *C. Lăcrișianu*.
 „ 39. *Ingrășarea pământului* de *I. M. Dobrescu*.
 „ 40. *Friguri de baltă* de *Dr. I. Dumitrescu*.
 „ 41. *Banul* de *A. Giuglea*.
 „ 42. *Sfaturi practice* de *Ing. A. Schorr*.
 „ 43. *Lămurirea Calendarului* de *A. Giuglea*.
 „ 44. *Conjunctivita granuloasă* de *Dr. I. Glăvan*.
 „ 45. *Burueni de leac* de *A. Volanschi*.
 „ 46. *Sfaturi casnice* de *Maica Rațuca*.
 „ 47. *Cultura tomatelor* de *I. Isvoranu*.
 „ 48. *Rețete pentru gospodine* de *Maica Rațuca*.
 „ 49. *Lingoarea* de *Dr. T. Dumitrescu*.
 „ 50. *Blenoragia sau sculamentul* de *Dr. N. Ioan*.
 „ 51. *Practica agricolă* de *A. Bejenariu*.
 „ 52. *Apa de băut* de *Dr. I. Bălțeanu*.
 „ 53. *Tifosul Exantematic* de *Dr. Tudor Dumitrescu*.
 „ 54. *Boalele animalelor* de *I. Popu-Câmpeanu*.
 „ 55. *Lucrări din pănșile de porumb* de *Titus G. Mincu*.
 „ 56. *Cartoful* de *I. Popu-Câmpeanu*.
 „ 57. *Cum să trăim* de *Dr. F. Grünfeld*

Seria C. „Din lumea largă“.

- No. 1. *Ucraina* de *G. Năstasă*.
 „ 2. *Cehoslovacia* de *I. Simionescu*.
 „ 3. *Munții Apuseni* de *M. David*.

- No. 7. Dobrogea de *C. Brătescu*.
 " 8. În spre polul sud de *I. Simionescu*
 " 9. Olanda de *Ap. D. Culea*.
 " 10. Viața în adâncul mărilor de *C. Motăș*.
 " 11.—12. A. Șaguna de *I. Lupaș*.
 " 13. Către verest de *I. Sîmionescu*.
 " 14. Românii de peste Nistru de *V. Harea*.
 " 15. Ardealul de *I. Simionescu*.
 " 16. Lituania de *G. Năstase*.
 " 17. Câmpia Transilvaniei de *Ion Popu-Câmpeanu*.
 " 18. Moldova de *I. Simionescu*.
 " 19. Românii din Ungaria de *I. Georgescu*.
 " 20. Jud. Turda-Arieș de *I. Mureșeanu*.
 " 21. Țara Hațegului de *Gavril Todica*.
 " 22. Sp. C. Hăret de *I. Simionescu*.
 " 23. Danemarca de *Magda D. Nicolaescu*
 " 24. N. Milescu în China de *I. Simionescu*.
 " 25. Cetățile moldovenești de pe Nistru de *Ap. D. Culea*.
 " 26. Românii din Bulgaria de *Em. Bucuța*.
 " 27. Valea Jiului din Ardeal de *P. Hossu-Longin*.
 " 28. Țara Bârsei de *G. Orghidan*.
 " 29. Vechiul ținut al Sucevei de *V. Ciurea*.
 " 30. Macedo-Românii de *Tache Papahagi*.
 " 31. Românii din Banatul Jugoslav de *Pr. Bizerea*.
 " 32. Coasta de Azur de *I. Simionescu*.
 " 33. Eștia de *Traian G. Zaharia*.
 " 34. Maramureșul de *Gh. Vornicu*.
 " 35. Austria de *I. Simionescu*.
 " 36. Belgia de *Traian G. Zaharia*.
 " 37. Afganistanul de *I. Simionescu*.
 " 38. Anastasia Șaguna de *Dr. I. Lupaș*.
 " 39. Blajul de *Alexandru Lupeanu-Melin*.
 " 40. Marea Neagră de *Dr. I. Lepși*.

Seria D. „Știință aplicată“

- No. 1. Fabricarea săpunului de *A. Schorr*.
 " 2. Motorul iesel de *Ing. Casetti*.
 " 3. Industria Parfumului de *E. Severin*.
 " 4.—5. Aerul lichid de *Ilie Matei*.
 " 6. Industria Azotului de *L. Caton*.
 " 7.—9. Locomotiva de *Ing. Casetti*.
 " 10. Aeroplanul de *Dr. V. Anastasiu*.
 " 11. Baloane și dirijabile de *C. Mihăilescu*.
 " 12. Betonul armat de *Ing. N. Ganea*.
 " 13. Gări și trenuri de *G. Stadbei*.
 " 14. Instalarea unei sonerii electrice de *Stel. G. Ionescu*
 " 15. Aparat de Radiofonie de *Lt. M. Zapan*.
 " 16. Tiparul de *V. Romanescu*.
 " 17. Ce se scoate din cărbuni de *C. V. Gheorghiu*.
 " 18. Industria materiilor colorante de *G. A. Florea*
 " 19. Fotografia de *Locot. M. Zapan*.
 " 20. Industria Zahărului de *G. I. Baboianu*.
 " 21. Șase montaje de radio de *Locot. M. Zapan*
 " 22. Cinematografia de *Locot. M. Zapan*
 " 23. Automobilul de Căpit. de aviație *M. Pantazi*.